

[Gunnar Fog-Petersen.]

naar det drejer sig om Landbrugsejendomme — det vil jeg ikke kritisere her paa staaende Fod, for der er Landbrugsejendomme i Vestjylland, som har for store, alt for store Førsteprioritetslaan, det ved vi jo —, men det skulde helst være saaledes, at Kreditforeningslaan og Sparekasselaan placeredes nogenlunde ens i Landbrugsejendomme. Der er saa meget mere Grund til denne Betragtning, som Sparekassemidlers Anbringelse i Kreditforeningsobligationer jo betragtes som en førsteklassens Anbringelse. Altsaa, hvad Kreditforeningerne kan tillade sig ved Anbringelse af Laan i Landbrugsejendomme, skulde Sparekasser i og for sig ogsaa kunne gøre, da der ikke kan findes nogen Begrundelse for, at disse ikke direkte skulde kunne anbringe deres Midler med samme Sikkerhed, som naar de køber Kreditforeningsobligationer.

Saa staar der endvidere i Paragraffen, at hvis et Laan ikke er i Overensstemmelse med det nævnte Krav, skal Kravet ske Fyldest senest i Løbet af 10 Aar. Hvis en Landejendom har en Ejendomsskyldværdi paa 35 000 Kr. og et Sparekasselaan paa 32 000 Kr., saa tror jeg, det i de allerfleste Tilfælde vil være en god Anbringelse; i mange Tilfælde vil der være særdeles stor Sikkerhed, i andre Tilfælde maaske en Smule for lille; i hvert Fald vil den vistnok svare til, hvad Kreditforeningsobligationer byder af Sikkerhed. Men Laanet skal altsaa efter Hovedbestemmelsen bringes ned til 21 000 Kr. i Løbet af 10 Aar, det vil sige, at der skal afbetales 11 000 Kr.; med de 70 pCt. af Ejendomsskylden som Grænse skal Laanet nedbringes til 24 500 Kr., det vil sige, der skal afbetales 7 500 Kr. i Løbet af 10 Aar. Under særlige Forhold kan Tilsynsraadet gaa med til, at der kun afbetales 5 750 Kr. Nu ved jeg ikke, om de Mennesker, der har udarbejdet dette Lovforslag, Sparekassetilsynet o. s. v., har tænkt over, hvad det vil sige, at der paa en Landbrugsejendom af den Størrelse, her er Tale om, i Løbet af 10 Aar skal udredes et Afdrag fra 6 000 til 11 000 Kr. Hvis de har regnet med, at Konjunkturerne skulde gaa stærkt op i Landbruget og Forholdene blive meget bedre, end de er nu, saa kan man jo ikke sige noget om, hvad der er muligt, eller hvad der ikke er muligt, men enhver, der kender til jyske Landbrugsforhold i Øjeblikket, ved dog dette, at for en Landmand med en Gaard af denne Størrelse er det at afbetale et saadant Beløb i Løbet af 10 Aar komplet umuligt

— komplet umuligt — med de Indtjeningsmuligheder, han nu har, og de, der stiller et saadant Krav, ved slet ikke, hvad de taler om. Derfor er det nødvendigt at se nærmere paa disse Enkeltheder. Det er muligt, at det vil være rigtigt at bringe Førsteprioritetsgælden i Landbrugsejendomme ned; jeg tror, det vil blive nødvendigt at gøre det, ogsaa at træffe Bestemmelse i Sparekasseloven om at gøre det. Men saa maa man virkelig træffe saadanne Bestemmelser, som ligger inden for Erhvervets Nedbringelsesmuligheder. Man kan f. Eks. sige, at ved fremtidige Laan maa man ikke gaa over den og den Grænse, at der ikke maa gives Tillægslaan o. s. v.; det er klart, at det saa skal gennemføres. Men Afdragningen af disse Penge maa strække sig over et langt længere Tidsrum og være langt mere lempelig; for de Folk, som har stiftet Laanet, baade de, der har søgt Laanet, og de, der har givet Laanet, har handlet i Overensstemmelse med gældende dansk Lov, og naar de har gjort dette; kan man ikke, hverken fra Lovgivningsmagtens eller Administrationens Side; pludselig komme og sige: Nu falder vi med Døren ind i Huset til jer, for nu er Tiden blevet en anden, og nu skal I med Vold og Magt præstere et saa stort Afdrag, selv om det gaar ud over alt muligt andet i jeres Tilværelse. Det er der, naar Sparekasselaan ligger paa Førsteprioritet i Landejendomme, som de ligger i Dag, ikke nogen virkelig Begrundelse for at gøre paa en saa voldsom Maade.

Med Hensyn til Bestemmelsen § 12 om Gennemsnitskurserne har jeg noteret ganske det samme, som det ærede Medlem (Stein); der talte for Det konservative Folkeparti, var inde paa, nemlig at der burde være en Bestemmelse, hvorefter en Sparekasse skal træffe sit Valg mellem at opgøre sin Beholdning paa den ene eller paa den anden Maade; det kan ikke være Meningen, at man, efter som man nu skønner det gunstigst, det ene og det andet Aar kan vælge den ene eller den anden Fremgangsmaade.

En anden Bestemmelse, som det samme ærede Medlem ligeledes var inde paa, og som jeg ogsaa nærer nogen Betænkelse ved, er den Bestemmelse, at Revisionsantegningerne skal afgøres af Sparekasseinspektøren. Man kunde maaske finde en Mellemsvej som denne: skal afgøres af Tilsynsraadet efter Forhandling med Sparekasseinspektøren. Dette, at en Revisor udefra og en Sparekasseinspektør udefra i Fællesskab skal kunne afgøre, hvad man har at bemærke, uden at den Ledelse, som arbejder med